

SATSO

SAKARYA TİCARET VE SANAYİ ODASI
SAKARYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ (DİR)

BİLGİ NOTU

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ (DİR)

AMAÇ: Dünya piyasa fiyatlarından girdi temin edilmesi suretiyle ihracatı artırmak, ihraç ürünlerine uluslararası piyasalarda rekabet gücü kazandırmak, ihraç pazarlarını geliştirme ve ihraç ürünlerini çeşitlendirmektir.

KAPSAM: Elde edilmesinde ithal girdi kullanılan işlem görmüş ürünün ihracı ile ihracat sayılan satış ve teslimlerin belirlenmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesine ilişkin tedbirlerin düzenlenmesi ve yürütülmesini kapsar.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalar başvurabilir. Süre olarak kapsama, başvuruya konu olan ürünün işleme süreçleri çerçevesinde değişiklik göstermektedir.

BAŞVURU YERİ:

Başvuru yapacak firmaların öncelikle elektronik imza temin etmeleri gerekir. Firmanın DİR otomasyon sistemine tanımlanmasını teminen elektronik ortam-da yetki başvurusu bir defaya mahsus olmak üzere yapılır. Başvuru formu ve diğer ilgili belgeler (kapasite raporu, imza sirküleri, ticaret sicil gazetesi, yetki belgesi) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüklerine teslim edilir. Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) başvuruları ise, elektronik ortamda, İhracat Genel Müdürlüğü bünyesindeki sektör dairelerine yapılmaktadır. Dahilde İşleme İzni ise, Gümrük idareleri tarafından 2006/12 sayılı Tebliğin 14 üncü maddesinde belirtilen işlem ve işçilik için verilmektedir. Dahilde işleme izni almak için 2006/12 sayılı Tebliğin Ek-1’inde belirtilen bilgi ve belgelerle Gümrük İdaresine, müracaat etmeleri gerekir.

SİSTEMİN DESTEK UNSURLARI

- a) İthalatta Gümrük ve Eşetkili Vergi Muafiyeti
- b) KKDF İstisnası
- c) Vergi, Resim ve Harç İstisnası
- d) Yurt İçi Alım Avantajları
- e) Yurt İçi Alımlarda KDV Tecil-Terkin Uygulaması
- f) Yurtiçinden Dünya Piyasa Fiyatlarından Tarımsal Hammadde Temini (Buğday, Mısır)g)
- g) Ticaret Politikası Önlemlerine Tabi Olmama

DAHİLDE İŞLEME REJİMİNİN UYGULAMADAKİ DETAYLARI

Öncelikle, müracaat sahibi firmalar tarafından dikkat edilmesi gereken;

- Dahilde İşleme İzni ile

- Dahilde İşleme İzin Belgesi arasında fark bulunduğuur.

• Eşyanın; tamir edilmesi, boyanması, yenilenmesi, monte edilmesi, birleştirilmesi, ambalajlanması, bedelsiz ithalatı vb. işlemler için gümrük idarelerince Dahilde İşleme İzni (Dİİ) verilir. Dahilde İşleme İzni verilecek haller, mevzuatta sayılmıştır.

Bu İşlemler;

a) Elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dahil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan yardımcı maddelerin (tela, etiket, düğme, fermuar, çitçit, rivet, askı, kuş-gözü, şerit, kordela, lastik vb.) 10.000 ABD Dolarına kadar yapılacak ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılması,

b) Kıymetli maden ve taşların, 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde ithalatını müteakip, işlendikten sonra ihraç edilmek üzere işçiliğe tabi tutulması,

c) Eşyanın korunması, görünüş ya da satış kalitesinin iyileştirilmesi, yeni-den dağıtım veya yeniden satış için hazırlanmasına yönelik işlemler,

d) Eşyanın montajı, kurulması, diğer eşyayla birleştirilmesi, bir araya getirilmesi veya ihraç edilecek eşyanın tamamlanması dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,

e) Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi veya boyanması,

f) Eşyanın elden geçirme ve ayarlar da dahil olmak üzere onarımı,

g) Eşyanın baskı işlemine tabi tutulması, asorti edilmesi, etiketlenmesi, ambalajlanması, temizlenmesi, elenmesi, fiziksel boyutunun değiştirilmesi, kavrulması veya kabuğundan ayrılması,

h) Fide ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesme çiçek yetiştirilmesi,

i) Filmaşın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere çivi ve tel üretimi

j) Rulo sacın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesilmiş sac elde edilmesinde kullanılması,

k) Bedelsiz olarak ithal edilen eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulması (Tarım ürünlerindeki bedelsiz ithalat ve tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde 150.000 Avroyu aşan bedelsiz ithalat hariç olmak üzere).

Dahilde İşleme İzin süresi azami 12 aydır. Üretim süreci bu süreyi aşacak proje-lerde (gemi inşaa, komple tesis vb.) belge süresi, proje süresi kadar verilebilir. Sürenin başlangıcı: İzin tarihidir.

Süre sonu: Süre bitiminin rastladığı ayın son günüdür.

Yukarıda sayılan işlemler dışında Ticaret Bakanlığı tarafından Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) düzenlenir.

Bu husus, Ticaret Bakanlığı'nın konu üzerindeki yetki ve sorumluluk alanının tespit edilmesi açısından önem taşımaktadır.

Dahilde İşleme Rejiminde;1- Şartlı Muafiyet ve 2- Geri Ödeme Sistemi olmak üzere iki tür dahilde işleme tedbiri uygulanmaktadır. Şartlı muafiyet sistemi; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilecek eşyanın üretiminde kullanılan ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde, ambalaj ve işletme malzemesinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik firmalarca ithalatı sırasında doğan vergilerin teminata bağlanarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ithal edilmesi ve üretim sonucunda elde edilen eşyanın ihraç edilmesini müteakip alınan teminatın iade edilmesidir.

Geri ödeme sistemi; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamın-da serbest dolaşıma giren hammadde, yardımcı madde, ambalaj ve işletme malzemesinden elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, ithalat esnasında alınan verginin geri ödenmesidir. Bu kapsamda ithal edilen eşya için gümrük idaresince, ticaret politikası önlemleri uygulanmakta ve eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması şartı aranmaktadır. Dahilde İşleme Rejiminin uygulamada en çok karşılaşılan terimlerini, aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür;

İşlem görmüş ürün, işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünlerdir. İşlem görmüş ürün tanımı, üretim faaliyeti kapsamında elde edilen asıl ve ikincil işlem görmüş ürün kavramlarını da kapsamaktadır.

Asıl işlem görmüş ürün, dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan üründür. İkincil işlem görmüş ürün, işleme faaliyeti sonrasında elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünü ifade etmektedir. İşleme faaliyeti, eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması, işlenmesi, yenilenmesi, düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi ile işleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilse dahi işlem görmüş ürünün bünyesinde bulunmayan ancak, bu ürünün üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılmasını ifade etmektedir.

Fire, “İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları ifade etmektedir.”

Dahilde işleme rejimi kapsamında yurt içi alım uygulaması sadece Dahilde İşleme İzin Belgesi için geçerlidir. Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri, ithal edilebileceği gibi, yurt içinden de temin edilebilir. Dahilde İşleme Rejiminin, ürün bazında uygulamasına ilişkin detaylar; karar, tebliğler ve genelgeler aracılığı ile düzenlenmekte olup, bahse konu mevzuata Ticaret Bakanlığı'nın web sitesi aracılığı ile erişim sağlanabilmektedir.